

*Козлова О.П.
к.с.г. наук доцент кафедри рослинництва
та агроінженерії
Херсонський державний аграрно-економічний університет*

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У САДІВНИЦТВІ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ АГРОБІЗНЕС НА ПІВДНІ УКРАЇНИ

Садівництво – це одна з найперспективніших галузей сільського господарства. Саме в умовах активізації євроінтеграційної політики держави розкриваються значні можливості закріплення суб'єктами господарювання на рівноправних позиціях частки світового агропродовольчого ринку [1, с.6]. Це спонукає виробників до розвитку інноваційних напрямів, здатних забезпечувати конкурентоспроможність продукції на міжнародних ринках. Зважаючи на агрокліматичний і ресурсний потенціал України, до експортоорієнтованого напрямку, крім традиційних, можна віднести виробництво та реалізацію конкурентоспроможних видів плодово-ягідної продукції, обсяги споживання яких у світі постійно зростають.

Основною передумовою високої продуктивності насаджень плодових і ягідних культур (12,3-24,7 т/га) тут було застосування інноваційно-інтенсивних технологій та належне їх ресурсне та фінансове забезпечення (виробничі витрати на 1 га – 7,5-17,7 тис. грн). Завдяки чому прибуток на 1 га становив 12,1-18,5 тис. грн, а рівень рентабельності – 114,2-193,6 % [2, с.60].

Система ведення інтенсивного садівництва охоплює широке коло організаційно-економічних і технологічних чинників. Основою інтенсифікації галузі є науково-технічний прогрес, що включає такі групи факторів: біологічні (сортопідщепні комбінування), технологічні (конструкції насаджень), технічні (засоби механізації), організаційні.

Метою нашого дослідження є процеси росту і розвитку, адаптаційна та репродуктивна здатність, успішність інтродукції, біоекологічні особливості, перспективи культивування хурми в умовах Південного степу України.

Diospyros – листопадне дерево до 5-7 м заввишки з пірамідальною кроною. Стовбур та старі пагони рослини сірого кольору, кора з тріщинами, які утворюють густу сітку. Кора молодих пагонів світло-сіра, більш-менш гладенька. Однорічні пагони світло-зелені вкриті цятками, гладенькі. За один вегетаційний період хурма утворює пагони другого порядку, внаслідок цього швидко формується крона рослини. Листки прості, черешкові, цілісні, різної форми – видовжені, еліптичні, загострені біля верхівки, опушені. Верхня частина листка темно-зелена, нижня – світло-зелена [3, с.45].

Успіх інтродукції хурми гібридної насамперед визначається стійкістю до комплексу несприятливих факторів в осінньо-зимовий період, передусім до низьких температур. Для екзотів, яким є і хурма, рівень зимостійкості зумовлює можливість та перспективність інтродукції. Візуальні спостереження свідчать, що рослини хурми гібридної в умовах Південного степу України є зимостійкими. За нашими дослідження всі сорти хурми готувались на зимовий період: у вересні

проводили вологозарядку усіх сортів; мульчували прикореневі зони (солома); укривались рослини агроволокном з жовтня по березень. Згідно проведених агротехнічних заходів шкала оцінок зимостійкості мала наступний вигляд (рис. 1).

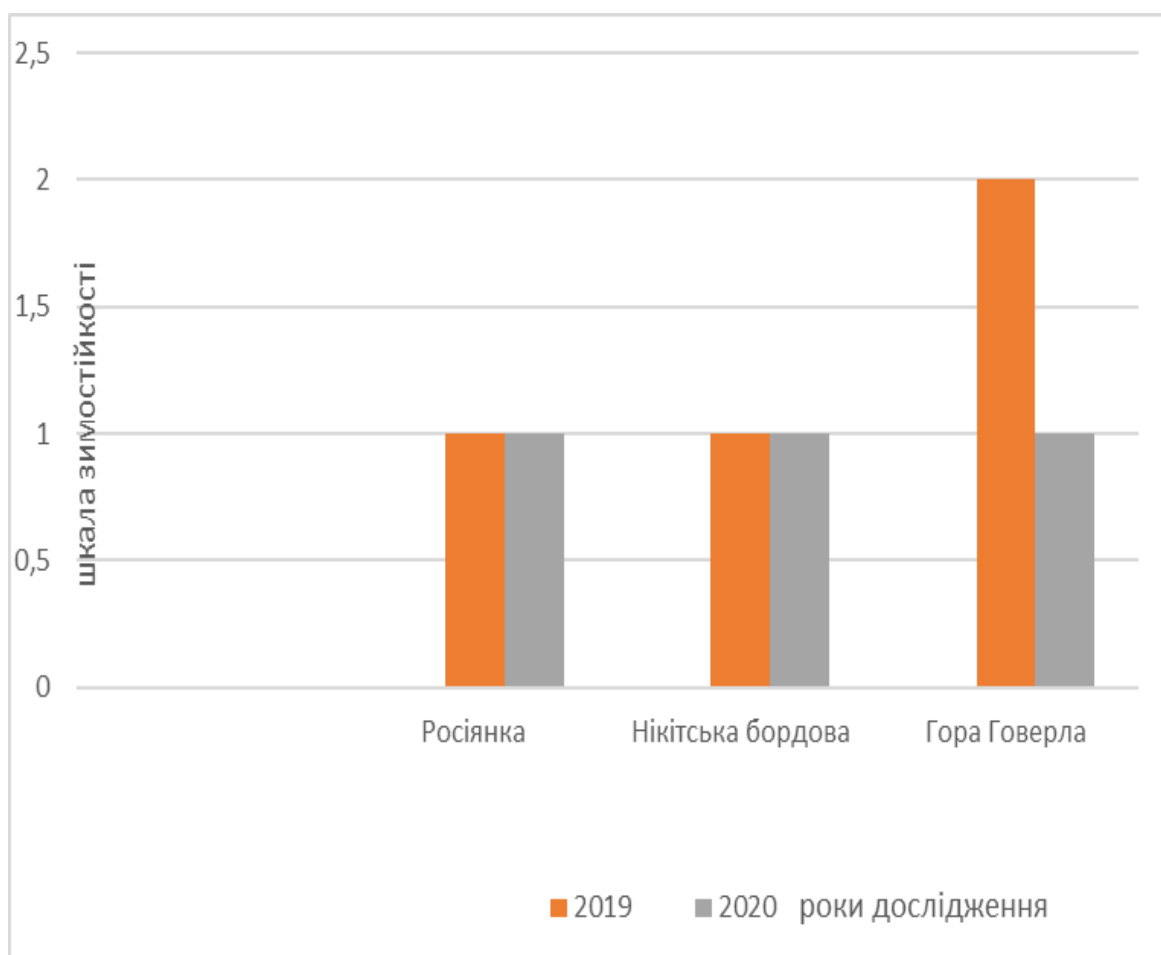

Рис. 1 Шкала зимостійкості хурми гібридної за роки дослідження

Для оцінки зимостійкості деревних рослин інтродуктори використовували 8 бальну шкалу, запропоновану С.Я. Соколовим, згідно представленої методики та спостереженням, агротехнічні заходи які застосовувались дали хороший результат і високий показник перезимівлі представлених зразків.

Біологічна цінність плодів хурми в значній мірі обумовлюється наявністю вітаміну С - сильного антиоксиданту. Кількість його, в дослідчених генотипах виявилось таким, що при регулярному включенні в раціон плодів Гора Говерла, Нікітська бордова і Гора Говерла можна заповнювати добову потребу у вітаміні С дорослої людини (50 - 100 мг на добу). Це важливо, тому що недостатнє задоволення у вітаміні С відчуває 50% населення України. Найбільш багатими вітаміном С виявилися плоди сорту Нікітська бордова - 14,5 мг

Проведені дослідження є лише початковими у вивченні малопоширених плодових культур на півдні України. На території Херсонського державного аграрно-економічного університету закладено нішевий розсадник який містить :хурму гібридну, унабі, смоковницю, дерен та гумі.

Проведена нами оцінка перезимівлі видів і сортів хурми, що інтродуковані в Херсонському державному аграрно-економічному університеті, свідчать про значний адаптаційний потенціал перспективність їх впровадження в умовах Південного степу України.

За морфологічними дослідження хурма є придатною для вирощування у цій кліматичній зоні, але потребує додаткових заходів захисту від морозів та зрошення.

Література

1. Гринник І.В. Перспективи вирощування малопоширених плодово-ягідних культур в сучасному садівництві. - Досягнення та концептуальні напрямки вирощування малопоширених плодових культур та переробки їх сировини(Збірник конференцій) К.-2019р.

2. Л.О. Барабаш, Інтенсифікація садівництва на інноваційній основі.- Збірник наукових праць ВНАУ Серія: Економічні науки №4 2010

3. Меженський В.М., Меженська Л.О. М43 Малопоширені плодові культури: Навчальний посібник/В.М. Меженський, Л.О. Меженська. – К.: ЦП "Компринт", 2016. – 544.